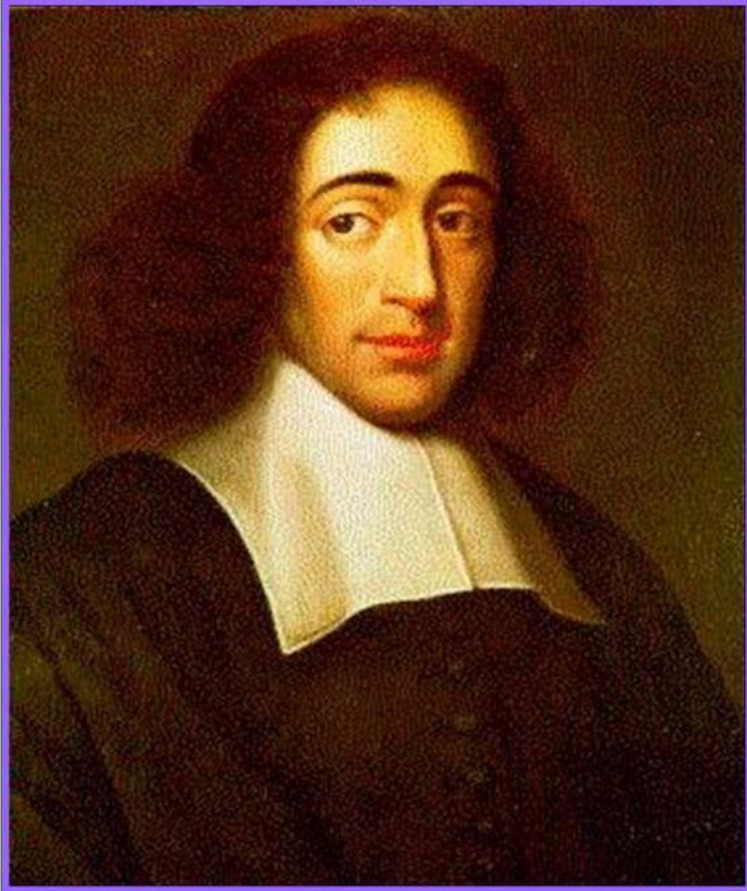

Презентация

*“Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының
оқу-тәрбие үрдісінде ӨТШТ (ТРИЗ)”*

**Садикова З.Т.
Көпсалалы «Болашақ»
колледжінің
арнайы пәндер
оқытушысы**

Ақтөбе – 2016ж

“Біз даналықты үш жолмен үйренеміз: ойлану - ең ізгі жол; Еліктеу – ең жеңіл жол; Тәжірибе жолы – ең ауыр жол.”

Бенедикт Спиноза

Қазіргі таңдағы білім беру технологиялары:

- Денсаулық сақтау технологиясы;**
- Жобалы-іс шығармашылығы;**
- Ізденіс-шығармашылық технологиясы;**
- Қатынастық-ақпараттық технология;**
- Жеке тұлғаға бағыттау технологиясы;**
- Бала мен тәрбиеші портфолио технологиясы;**
- Ойын технологиясы;**
- Дамыта-оқыту;**
- Ақпараттық –қатынастық технологиясы ;**
- Триз технологиясы және т.б.**

Тризшылардың ұраны :

*«Барлығын
айтуға болады!»»*

**Генрих Саулович
Альтшуллер**

ТРИЗ технологиясын Г.С.Альтшуллер ойлап тапқан.

1946 жылы Г.С.Альтшуллер шығармашылық әдіснама бойынша жұмысын бастады.

ТРИЗ атауы кейінірек 1970 ж. пайда болады.

Шығармашылық тапсырмаларды орындау теориясы адамның шығармашылық мүмкіндіктерін дамытудың жаңа әдістемесі үшін негіз болып табылады.

Шығармашылық мүмкіндіктердің көріне бастауының себебі- балалық кездегі елестету деңгейінің жоғарлығымен , балалардың ойлауын танымдық бағытының дамуымен түсіндіріледі.

Мақсаты:

Балалардың ой-өрісін дамытумен қатар, жүріп жатқан үрдісті түсіндіре отырып, жүйелі ойлануға үйрету. Тәрбиешілердің қолына балалардың қоршаған ортаның қайшылықтары мен біртұтастығын ұғынуға, қабілетті шығармашылық қасиеттерін нақты практикалық тәрбиелеу құралын беру.

Міндеттері:

Бала мүмкіндігін ескеріп, заман талабына сай білім беру.

Триз элементтерін пайдаланып, шығармашылық қабілетінің ашылуына мүмкіндік туғызу.

Балалардың көркемдік шығармашылығын дамыта отыра әр баланың психологиялық ерекшеліктерін танып білу.

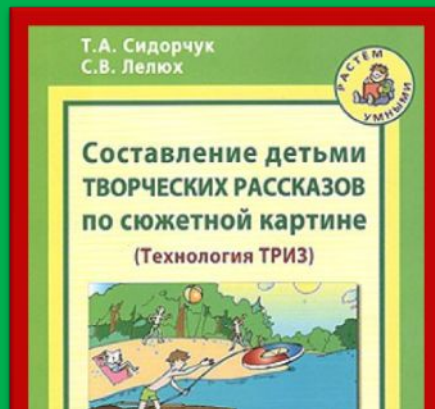
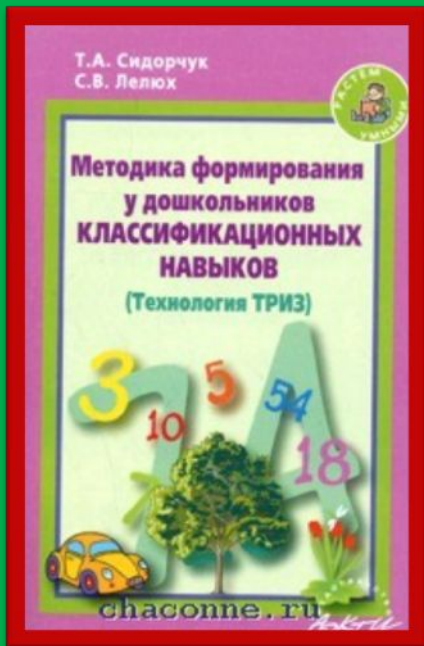

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ КЕДЕРГІЛЕР:

- тар мамандануынан туындаған бөтен аймаққа ену қорқынышы;
- ақымақ болып көріну қорқынышы, осы жерден сын қорқынышы; бедел алдындағы қорқыныш;
- бір нәрсенің мүмкін емес, қол жетімсіз ретіндегі мінсіз қорқынышы;
- .объектіні әдеттен тыс функциясынан қабылдай алмау қабілеті, әйтпесе, «шығармашылық соқырлық», формалды логикаға догмалық қарым-қатынасы орын алады.

**ОСЫ КЕДЕРГІЛЕРДІ ЕҢСЕРУ ҮШІН КЕЛЕСІДЕЙ
ЭЛЕМЕНТТЕН ТҰРАТЫН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ
БЕЛСЕНДІЛІКТІ ЫНТАЛАНДЫРУДЫҢ НЕГІЗГІ
ҚАҒИДАТТАРЫНА СҮЙЕНУІ ҚАЖЕТ:**

- өз ашылымдарынан қорықса, қайтуға болатын бала үшін қауіпсіз психологиялық базаны құру;
- баланың шығармашылыққа деген қабілеттілігіне қолдау көрсету, оның сәтсіздіктерінде көмек беру, шығармашылық талпыныстарға теріс баға беруіне жол бермеу;
- «қисынсыз» идеялар мен сұрақтарына шыдамдылық, балалардың барлық сұрақтарына, тіпті, егер олар шектен шыққан болса да, жауап беру қажеттілігі.

**Жұмбақтарды балаға үйрету барысында
«ТРИЗ» технологиясының әдіс-тәсілдерін
қолдану**

ТРИЗ

**Жүйелік жақындау
әдісі**

Топтастыру әдісі

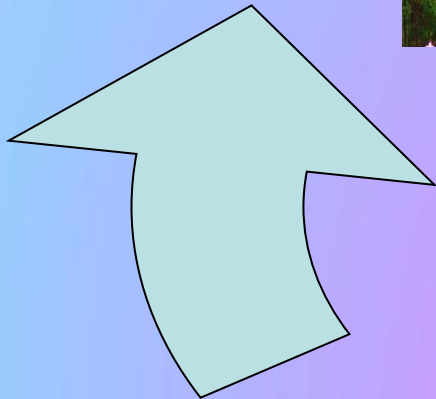
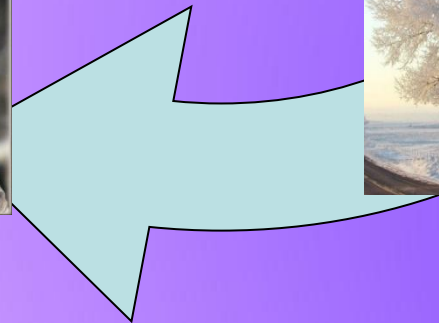
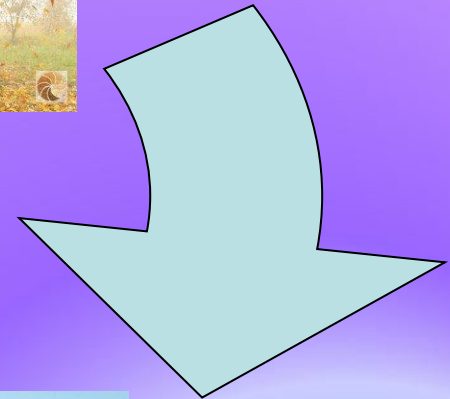
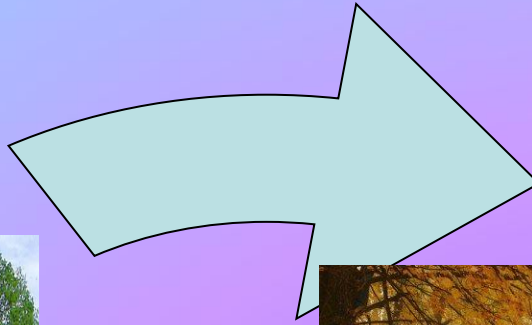
Миға шабу әдісі

Жүйелілік жақындау әдісінің құндылығы:

Тақырып таңдау

Ойдың жалпыдан
жекеге, дербеске
ауысуы

Объектінің әр
түрлі қасиеттері
мен белгілерін
айқындау арқылы
абстракты-
жалпыдан
дербеске ауысуы.

Топтастыру әдісінің құндылығы:

Тақырып алу

Тақырыпты ести отыра бір ойға келу.

Айтылған зат немесе құбылыспен байланысты сөздерді қасиеттерді атау.

Тақырыпқа байланысты сөздер топтасады.

Келесі кезең айтылған топтастыру әдісіне негізделіп жұмбақ шығарылады.

Бүршік

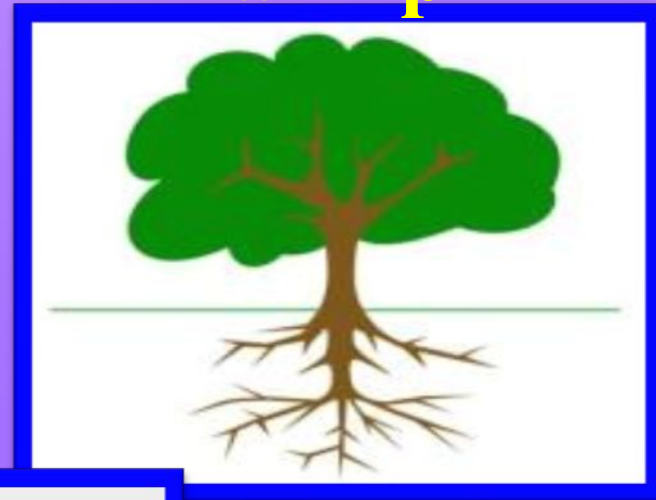
Гүл

Жеміс

Тамыр

Жапырақ

Миға шабуыл әдісінің құндылығы:

Тақырып таңдап алынады.

Бір затты алып сипаттау

**Айтылған заттың ерекшелігін әрі қарай
жалғастыру**

**“Адамның ішкі дүниесін
қылышпен жеңе алмайсың,
оны махаббат және
мейіріммен жеңу керек”**